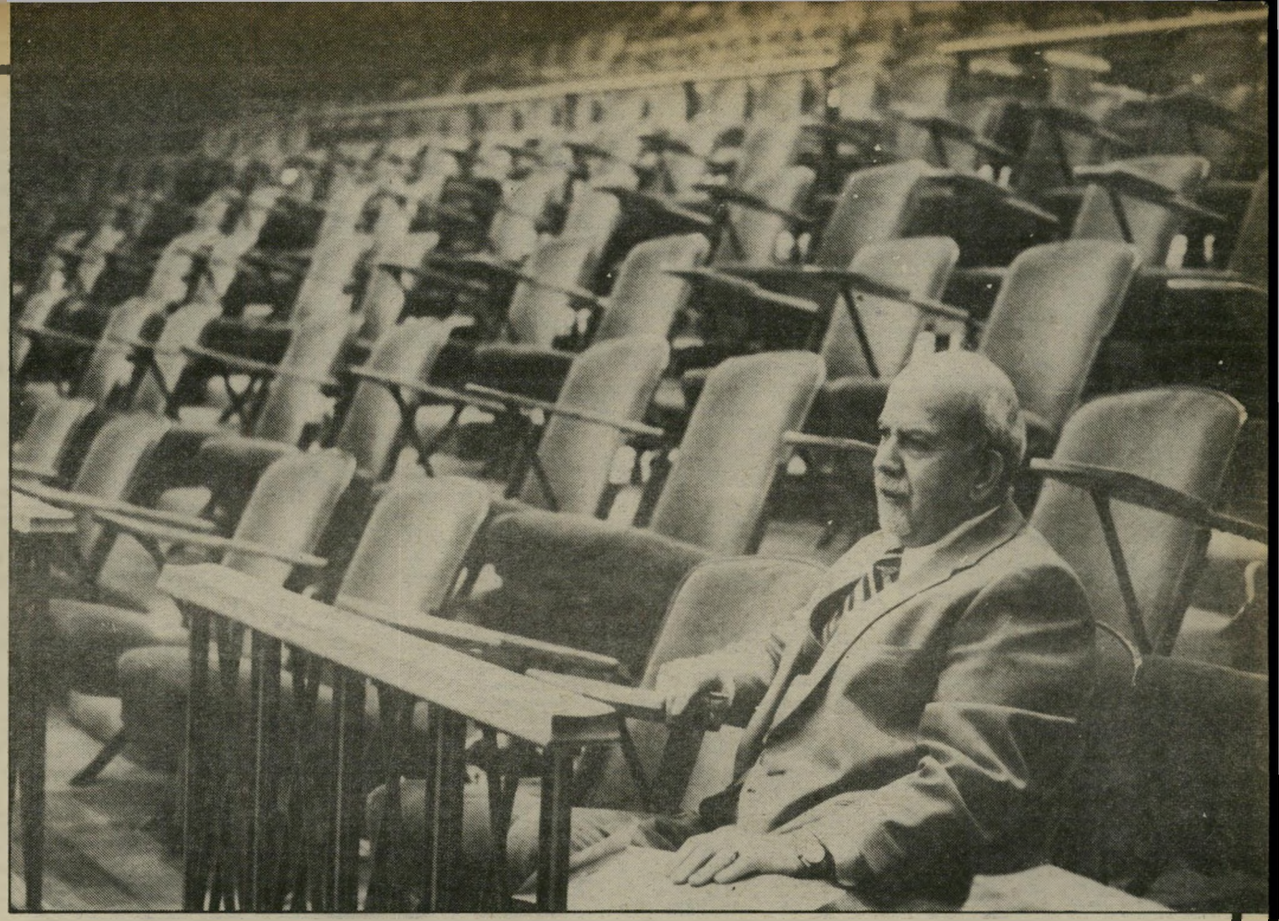

נציג אש"ף באו"ם, לביב זהדי טרזי, העניק בניו־יורק ראיון לכתבת העולם הזה ענת סרגוסטי, ודיבר על געגועיו לארץ, על משפחתו ועל דיעותיו

„אני רוצה לבלות חופשה בעין־כרם!"

„פי־אל־או, בוקר טוב: במה אפשר לעזור לך?" כמה שניות של תדהמה. אחר־כך נרגעתי וביקשתי לטלפון את מר טרזי, נציג אש"ף באו"ם. קבענו להיפגש באותו היום בבניין האומות המאוחדות.

אישור־הכניסה חיכה לי למטה. עליתי לקומה השניה. לביב זוהדי טרזי, אדם לא־צעיר, („אני כבר כמעט בן 60, ועייף פיסית"), קם לקבל את פניי. טרזי היה לבוש בחליפה כהה. זקן לבן קטן מכסה את סנטרו, שערותיו שיבה. הוא הירבה לחייך, בעיקר כאשר דיבר על ילדותו בירושלים.

הוא נולד בירושלים ב־1924, בעיר־העתיקה שבתוך החומות. אחד מחמישה אחים ואחיות. מישפחתו גרה עד היום בירושלים. הוא נוצרי.

טרזי דיבר בשקט, באנגלית מהוקצעת ומדוייקת. מדי פעם. כאשר היה עובר לידינו נציג ערבי כלשהו, או כאשר ניגש אליו אחד העוזרים שלו לשאול שאלה, היה עובר לערבית. עברית אינו יודע. מעולם לא למד.

הוא איש של הגיון, וקשה היה למצוא בדבריו שינאה או ריגשות־נקמה. הוא מנתח כל תופעה בצורה הגיונית, בודק את כל האפשרויות, לומד היטב את הנושא ואינו ממהר להסיק מסקנות.

אחרי שגמר את בית־הספר התיכון, נרשם ללימודי מישפטים בבית־ספר־ערב במוסררה. הוא נזכר במנחם וקסמן, יהודי מירושלים, שלמד איתו מישפטים, ומבקש ממני למסור לו דרישת־שלום. אין לו, לדבריו, טינה לאף יהודי או ישראלי, והוא מוכן להושיט יד לשלום לכל מי שמוכן לקבל אותו.

„מעולם לא נשאתי נשק"

ב־1948, בזמן המילחמה — שבישראל קוראים לה מילחמת־העצמאות ושהפלסטינים קוראים לה מילחמת 48' — נסגר בית־הספר למישפטים. טרזי מעולם לא ניגש לבחינות לישכת עורכי־הדין. לכן:

„אני לא עורך־דין, אבל למדתי מישפטים".

מגיל צעיר היתה לו מודעות פוליטית עמוקה, והיה שייך לכל מיני תנועות שפעלו לקידום המאבק הפלסטיני. בעיקבות פעילויותיו אלה אף ישב בבית־סוהר בירדן.

בשנים שאחרי המילחמה הספיק להיות עיתונאי, להתעסק בתיירות ולשבת בכלא הירדני.

ב־1956 נאלץ לעזוב את הגדה מסיבות פוליטיות, ונסע לביירות. שם גם הכיר את אשתו, נערה מצ'ילה, התחתן איתה ונסע לדרום־אמריקה לכמה שנים.

חזר לירושלים ב־1964 והצטרף לאש"ף. הוא צורף מייד ל„מישרד־החוץ" של האירגון, משום שידע שפות, ומשום שהיה איש של דיבורים. אחרי שנה בירושלים קיבל את המשימה הראשונה. הוא מונה להיות מעין נציג נודד של האירגון, ומטרתו היתה להקים כמה שיותר נציגויות של אש"ף ברחבי העולם.

כיום יש לאש"ף נציגויות ביותר מ־100 מדינות בעולם. חלקן שגרירויות רשמיות, חלקן נציגויות בשם אש"ף או תחת שם אחר, וחלקן מישרדי־מידע. במערב אירופה יש שש נציגויות בשם אש"ף, ועוד ארבעה מישרדים המסופחים רשמית למישרדי הליגה־הערבית. במלטה וביוון יש נציגויות דיפלומטיות במעמד מלא — שגרירויות לכל דבר.

טרזי, לאורך כל מאבקו למען העניין הפלסטיני, היה תמיד איש של דיבורים, ואף פעם לא השתתף בפעילויות מילחמתיות: „מעולם לא נשאתי נשק, וגם לא השתתפתי בקרב כראמה." זה פשוט אינו התחום שלו.

הוא הגיע לניו־יורק לאו"ם ביחד עם יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, ב־1974, כשערפאת בא לנאום לפני העצרת הכללית. מאז יושב טרזי בניו־יורק ומשמש כנציג אש"ף באירגון העולמי. הוא אינו שגריר מן המניין, בעל זכות הצבעה, אלא משקיף.

תמונה שעלתה ביוקר לביב טרזי נראה כאן בתמונה עם אישתו (מימין) לוחץ את ידו של אנדרו יאנג לשעבר שגריר ארצות־הברית באו"ם. בעיקבות צילום זה היה על השגריר יאנג לעזוב את מישרתו באו"ם. התמונה צולמה לפני ארבע שנים.